

OVĚŘOVÁNÍ ČESKÝCH VEŘEJNÝCH LISTIN PRO JEJICH POUŽITÍ V CIZINĚ

Má-li být v cizím státě uznána **veřejná listina**, kterou vydal nebo ověřil v rámci své pravomoci a působnosti orgán ČR, nebo která byla před ním podepsána (dále "listina"), je ve většině států nutné, aby tato listina byla tzv. superlegalizována. Výjimky z povinnosti superlegalizace vyplývají z Úmluvy o zrušení požadavku ověřování cizích veřejných listin - dále "Úmluva o Apostile" a z některých dvoustranných mezinárodních smluv o právní pomoci či přímo použitelných právních předpisů Evropské unie.

Smyslem superlegalizace i Apostily je věrohodně prokázat skutečnost, že listina byla vydána nebo ověřena určitým justičním nebo správním orgánem ČR anebo před ním podepsána. Ověřuje se tedy pravost úředního razítka a podpisu na listině, nikoliv obsah listiny samotné. Tímto způsobem se ověřují pouze veřejné listiny (např. výpis z obchodního či živnostenského rejstříku, notářsky ověřené kopie, notářské doložky ověřující podpis určité osoby, apod.). Neověřují se tak soukromé listiny (mezi ně patří např. i obyčejná, tj. neověřená kopie veřejné listiny; plná moc, na níž nebyl úředně ověřen podpis osob, apod.).

Obsah

I. Důležitá upozornění

- A. Obecná upozornění
- B. Ověřování notářských listin
- C. Ověřování soudních znalců a soudních překladatelů/tlumočnicků
- D. Ověřování dokladů totožnosti
- E. Ověřování diplomů a dokladů o vzdělání
- F. Výpisy z informačních systémů veřejné správy

II. Vyšší ověření listin (tzv. superlegalizace)

III. Apostila

IV. Nařízení EP a Rady (EU) 2016/1191 o volném oběhu některých veřejných listin mezi členskými státy EU

V. Osvobození od požadavku vyššího ověřování listin

I. Důležitá upozornění

A. Obecná upozornění

Doporučujeme, aby si žadatelé vždy předem zjistili, jaké listiny a jaká ověření na nich bude příslušný cizí orgán požadovat. Bohužel v praxi dochází i k případům, kdy cizí orgány nerespektují ustanovení mezinárodních smluv a požadují Apostilu či superlegalizaci listin i tam, kde je sjednáno mezinárodní smlouvou osvobození od ověřování listin pro použití v cizině, popř. kde takové osvobození vyplývá z přímo použitelného právního předpisu Evropské unie.

Je třeba si zjistit rovněž to, zda cizí orgán požaduje originální doklad (např. originální výpis z živnostenského rejstříku), či mu postačí pouze ověřená kopie (např. notářsky ověřená kopie výpisu z živnostenského rejstříku – v takovém případě se ověření Ministerstvem spravedlnosti ČR vztahuje pouze k notářské doložce, nikoliv však k původní listině, z níž byla kopie pořízena).

Orgány pověřenými opatřit ověřované listiny Apostilou jsou v ČR:

- a) pro listiny vydané nebo ověřené soudy, včetně listin vyhotovených nebo ověřených soudními exekutory: Ministerstvo spravedlnosti ČR – mezinárodní odbor civilní;
- b) pro listiny vyhotovené nebo ověřené notáři: Notářská komora ČR a regionální notářské komory (podrobnosti o podmínkách ověřování naleznete na webových stránkách [Notářské komory ČR](#), Apolinářská 442/12, 128 00 Praha 2, tel. 273 037 033);
- c) pro ostatní listiny vydané nebo ověřené orgány státní správy nebo jinými orgány: Ministerstvo zahraničních věcí ČR – konzulární odbor (oddělení legalizace veřejných listin) – bližší informace na webových stránkách [Ministerstva zahraničních věcí ČR](#).

Orgány pověřenými opatřit ověřované listiny vyšším ověřením jsou v ČR:

- a) pro listiny vydané nebo ověřené soudy, včetně listin vyhotovených nebo ověřených notáři a soudními exekutory: Ministerstvo spravedlnosti ČR – mezinárodní odbor civilní;
- b) pro ostatní listiny vydané nebo ověřené orgány státní správy nebo jinými orgány: Ministerstvo zahraničních věcí ČR – konzulární odbor (oddělení legalizace veřejných listin) – bližší informace na webových stránkách [Ministerstva zahraničních věcí ČR](#).

Ověřování dokumentů v osobním styku

Pracoviště pro ověřování listin: Na Děkance 3, 128 10 Praha 2

Aktuální informace o ověřovacích hodinách naleznete na úvodní stránce k ověřování.

telefon: 221 997 200

V případě, že nás z důvodu pracovní vytíženosti nezastihnete na uvedeném telefonním čísle, zašlete Váš dotaz na e-mailovou adresu: moc@msp.justice.cz

Během ověřovacích hodin je možné na počkání provést maximálně **5 ověřením!** V případě, že máte k ověřením více než 5 dokumentů (ověření), doporučujeme listiny zaslat korespondenčně na adresu: Ministerstvo spravedlnosti ČR, mezinárodní odbor civilní, Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2.

Osobní přítomnost žadatele, resp. osoby, na jejíž jméno je doklad vystaven, není nutná. Žadatel může pověřit vyřízením své žádosti jinou osobu bez předložení plné moci.

Ověřování dokumentů v poštovním styku

Poštovní adresa (centrální podatelna):

Ministerstvo spravedlnosti ČR

mezinárodní odbor civilní

Vyšehradská 16

128 10 Praha 2

Žadatel v průvodním dopisu (žádosti) uvede:

- a) stát, ve kterém bude listina použita
- b) adresu, na kterou bude ověřená listina zaslána
- c) telefonní číslo, event. e-mailovou adresu
- d) přiloží potřebný počet kolkových známek (volně vložených do obálky)
- e) připojí vlastní listinu (event. již opatřenou potřebným předchozím ověřením)

V souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., (správní řád) činí lhůta pro vyřízení žádosti o legalizaci dokumentů 30 dnů. Nicméně většinou se pohybuje doba vyřízení žádosti o ověřením v korespondenčním styku v rozmezí 10 - 14 dní.

Správní poplatek:

- 1) za **APOSTILNÍ DOLOŽKU (APOSTILU)** – **300,- Kč** (ve formě kolkové známky nebo prostřednictvím platebního terminálu v ověřovně) za ověřením jednoho razítka,
- 2) za **VYŠŠÍ OVĚŘENÍ LISTIN** – **100,- Kč** (ve formě kolkové známky nebo prostřednictvím platebního terminálu v ověřovně) za ověřením jednoho razítka.

Pozn: Pokud jsou na jedné listině ověřovací doložky např. dvou notářů vztahující se k podpisům dvou odlišných osob, jsou potřeba 2 kolkové známky. Pokud jsou však na jedné listině dvě ověřovací doložky od stejného notáře vztahující se k podpisům dvou odlišných osob, postačí 1 kolková známka.

Kolkové známky je možno získat například na poště nebo jiném místě, kde se prodávají poštovní známky (některé trafiky). **Upozorňujeme, že kolkové známky nelze získat na Ministerstvu spravedlnosti!**

B. Ověřování notářských listin

Od 1. 10. 2021 vydává **Ministerstvo spravedlnosti na listiny vydané nebo ověřené notáři pouze vyšší ověření** v rámci procesu superlegalizace.

Apostilní doložky na notářsky ověřené listiny vydává od 1. 10. 2021 **Notářská komora ČR** a regionální notářské komory (podrobnosti o podmínkách ověřování naleznete na webových stránkách [Notářské komory ČR](#), Apolinářská 442/12, 128 00 Praha 2, tel. 273 037 033).

Listiny od notářských úřadů lze ověřit pouze v případě, že jsou podepsány:

- 1) notářem, nebo
- 2) notářským kandidátem, který byl ustanoven zástupcem notáře, nebo
- 3) notářským kandidátem, který byl notářem pověřen k provádění legalizace a vidimace ve vztahu k cizině.

Listiny podepsané notářskými tajemníky či notářskými koncipienty nemohou být ověřeny pro použití v cizině. Doporučujeme proto hlásit v notářské kanceláři předem, že předmětná listina bude použita v zahraničí!

C. Ověřování soudních překladatelů/tlumočnicků a soudních znalců

Postup pro ověřování soudních překladů viz webová stránka: <https://tlumocnici.justice.cz/informace-k-apostilovani-a-superlegalizaci-uredne-overenych-prekladu-2/>.

Bližší informace k postupu: [Notářská komora ČR](#), Apolinářská 442/12, 128 00 Praha 2, tel. 273 037 033.

Od 1. 10. 2021 vydává **Ministerstvo spravedlnosti na překlady/znalecké posudky ověřené notáři pouze vyšší ověření** v rámci procesu superlegalizace.

Apostilní doložky na notářsky ověřené překlady/znalecké posudky vydává od 1. 10. 2021 **Notářská komora ČR** a regionální notářské komory.

D. Ověřování dokladů totožnosti

Není přípustné pořizování ověřených kopií dokladů totožnosti českými orgány (občanský průkaz, cestovní pas, řidičský průkaz) – zakazuje to ustanovení § 73 odst. 2 zákona č. 358/1992 Sb., notářský řád, a § 9 písm. a) zákona č. 21/2006 Sb., o ověřování. Ověření nemůže provést ani Ministerstvo spravedlnosti ČR.

V některých případech se však lze s těmito žádostmi obrátit na zastupitelský úřad cizího státu v ČR s konzulární působností pro stát, v němž má být příslušná listina použita - kontaktní údaje lze nalézt na webových stránkách Ministerstva zahraničních věcí ČR: www.mzv.cz. Pozor, ne každý zastupitelský úřad tuto službu poskytuje – je třeba se jej předem dotázat.

Je také možné písemně požádat o výpis z informačního systému evidence občanských průkazů (dle § 18a zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech) či evidence cestovních dokladů (dle § 30a zákona č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech) nebo o výdej dat z registru řidičů (dle § 121 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu).

Žádost se podává osobně u Ministerstva vnitra ČR (www.mvcr.cz) či u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností, v případě výdeje dat z registru řidičů u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

Výpis pro účely použití v cizině musí být opatřen příslušnými dalšími ověřeními (Apostila, superlegalizace) – viz výše.

E. Ověřování diplomů a dokladů o vzdělání

Ověřování diplomů a dalších dokladů o vzdělání i jejich notářsky ověřených kopií pro použití v cizině probíhá následovně: 1) nejprve doklad ověří [Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR \(MŠMT\)](#) a následně 2) [Ministerstvo zahraničních věcí ČR \(MZV\)](#). Ministerstvo spravedlnosti ČR tyto doklady, ani jejich ověřené kopie neověřuje, smyslem je předcházet rozmáhajícímu se padělání těchto dokladů.

F. Výpisy z informačních systémů veřejné správy

Výstupy, které jsou vytvářeny na kontaktních místech **Czech POINT**, jsou primárně určeny pro použití na území České republiky.

Pokud mají být výpisy použity v zahraničí a je třeba je pro tento účel opatřit tzv. superlegalizací nebo apostilizací, je tyto výpisy nutné získat přímo u vlastníka (správce?) dané agendy (např. výpis z katastru nemovitostí na příslušném katastrálním pracovišti; výpis z rejstříku trestů přímo na Rejstříku trestů ČR). Další informace – viz [Informace o použití výstupů ze systému Czech POINT v zahraničí – Czech POINT](#)

Ministerstvo spravedlnosti ČR neověřuje listiny vydané či ověřené na České poště s.p.!

Výpis z rejstříku trestů

Výpis z rejstříku trestů **vydaný přímo Rejstříkem trestů ČR**, Legerova 7, Praha 2 (obsahuje v levém dolním rohu otisk hranatého razítka v modré barvě) ověřuje Apostilou či vyšším ověřením **Ministerstvo zahraničních věcí ČR – konzulární odbor (oddělení legalizace veřejných listin)**.

Výpis z obchodního rejstříku

Ministerstvo spravedlnosti ČR – mezinárodní odbor civilní může od **1. 10. 2021 apostilní doložkou** ověřit do zahraničí pouze výpisy vydané **přímo rejstříkovým soudem**.

V procesu tzv. superlegalizace může Ministerstvo spravedlnosti ČR – mezinárodní odbor civilní ověřit do zahraničí výpisy **vydané přímo rejstříkovým soudem** nebo **notářem**.

II. Vyšší ověření listin (tzv. superlegalizace) podle § 109 zákona č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém

Pro státy, v nichž neplatí ani Úmluva o Apostile, ani nebylo sjednáno osvobození od ověřování ve dvoustranné mezinárodní smlouvě o právní pomoci, se používá tzv. superlegalizace.

U justičních listin a listin vydaných nebo ověřených notáři je postup superlegalizace třístupňový:

- 1) nejprve k listině připojí své vyšší ověření Ministerstvo spravedlnosti ČR,
- 2) poté k listině připojí své vyšší ověření Ministerstvo zahraničních věcí ČR, konzulární odbor (oddělení legalizace veřejných listin),
- 3) nakonec listinu ověří zastupitelský úřad cizího státu, v němž má být listina použita, vykonávající působnost pro ČR.

Správní poplatek:

Za vyšší ověření listin se na Ministerstvu spravedlnosti ČR vybírá správní poplatek ve výši 100,- Kč (ve formě kolkové známky nebo prostřednictvím platebního terminálu v ověřovně) za ověření jednoho razítka. **Upozorňujeme, že kolkové známky nelze získat na Ministerstvu spravedlnosti!**

Cizí listiny, které mají být použity v ČR, ověřují orgány příslušného státu a zastupitelský úřad ČR v příslušném státě. V určitých případech může být cizí listina ověřena též Ministerstvem zahraničních věcí ČR – bližší informace na webových stránkách [Ministerstva zahraničních věcí ČR](#).

III. Apostila

Úmluva o zrušení požadavku ověřování cizích veřejných listin (Haag, 5. 10. 1961, sdělení MZV č. 45/1999 Sb., "Úmluva o Apostile") – pro ČR platí od 16. 3. 1999, zjednodušila postup ověřování veřejných listin, jež mají být použity v cizích státech, které jsou smluvní stranou této Úmluvy (viz seznam států níže). Zjednodušené ověřování spočívá v jediném formálním úkonu, tj. v opatření ověřované listiny ověřovací doložkou, tzv. Apostilou. Odpadá tedy další ověřování listiny (např. zastupitelským úřadem státu, v němž má být listina použita).

Seznam smluvních států Úmluvy o Apostile:

- Albánie
- Andorra
- Antigua a Barbuda
- Argentina
- Arménie
- Austrálie
- Ázerbájdžán
- Bahamy
- Bahrajn
- Barbados
- Belgie
- Belize
- Bělorusko
- Bolívie

- Bosna a Hercegovina
- Botswana
- Brazílie
- Brunej
- Bulharsko
- Burundi - od 13. 2. 2015; ČR vznesla námitku proti přistoupení Burundi k Úmluvě. V důsledku toho bude mezi ČR a Burundi nadále probíhat ověřování formou tzv. superlegalizace.
- Cookovy ostrovy
- Černá Hora
- Česká republika
- Čína + Hong Kong a Macao
- Dánsko (+ Faerské ostrovy; v Grónsku apostila neplatí)
- Dominika
- Dominikánská republika
- Ekvádor
- Estonsko
- Fidži
- Filipíny
- Finsko
- Francie
- (+ Fr. Polynésie, Afars a Issas, Guadeloupe, Fr. Guyana, Komorské ostrovy, Martinik, Nová Kaledonie, Réunion, Svatý Pierre a Miquelon, Wallis a Futuna)
- Grenada
- Gruzie
- Guatemala
- Guyana
- Honduras
- Chile
- Chorvatsko
- Indie
- Indonésie
- Irsko
- Island
- Itálie
- Izrael

- Jamajka
- Japonsko
- Jihoafrická republika
- . Kanada
- Kapverdy
- Kazachstán
- Kolumbie
- Korejská republika
- . Kosovo
- . Kostarika
- Kypr
- . Kyrgyzstán
- Lesotho
- Libérie
- Lichtenštejnsko
- Litva
- Lotyšsko
- Lucembursko
- Maďarsko
- Malawi
- Malta
- . Maroko
- Marshallovy ostrovy
- Mauricius
- Mexiko
- Moldávie
- Monako
- Mongolsko
- Namibie
- Německo
- Nikaragua
- Niue
- Nizozemí (+ Aruba, Curaçao, Svatý Martin + ostrovy Bonaire, Svatý Eustach a Saba
- od 10. 10. 2010 zanikly Nizozemské Antily)
- Norsko
- Nový Zéland

- Omán
- Pákistán - od 9. 3. 2023; ČR vznesla námitku proti přistoupení Pákistánu k Úmluvě.
V důsledku toho bude mezi ČR a Pákistánem nadále probíhat ověřování formou tzv. superlegalizace.
- Palau
- Panama
- Paraguay
- Peru
- Polsko
- Portugalsko
- Rakousko
- Rumunsko
- Rusko
- Rwanda
- Řecko
- Salvador
- Samoa
- San Marino
- Saudská Arábie
- Senegal
- Severní Makedonie
- Seychely
- Singapur
- Slovensko
- Slovinsko
- Spojené státy americké
(+ Americká Samoa, Guam, Severní Mariany (Northern Mariana Islands), Portoriko,
Panenské ostrovy Spojených států (Virgin Islands of the United States))
- Srbsko
- Surinam
- Svatá Lucie
- Svatý Kryštof a Nevis
- Svatý Tomáš a Princův ostrov
- Svatý Vincenc a Grenadiny
- Svazijsko
- Španělsko

- Švédsko
- Švýcarsko
- Tádžikistán
- Tonga
- Trinidad a Tobago
- Tunisko
- Turecko
- Ukrajina
- Uruguay
- Uzbekistán
- Velká Británie

(+ Jersey, the Bailiwick of Guernsey, Ostrov Man, Anguilla, Bermudy, Britské antarktické území (British Antarctic Territory), Britské Panenské ostrovy (British Virgins Islands), Britské Šalamounovy ostrovy (British Solomon Islands), Kajmanské ostrovy, Falklandské ostrovy, Gibraltar, Montserrat, Svatá Helena, Jižní Georgie a Jižní Sandwichovy Ostrovy (South Georgia and South Sandwich Islands), Turks a Caicos)

- Vanuatu
- Venezuela

Překlady listin:

Překlad veřejné listiny doporučujeme pořídit až ve státě, kde bude listina předkládána. Pokud by bylo např. z praktických nebo finančních důvodů žadatele nutné, aby překlad provedl soudní tlumočnick v ČR, je vhodné zadat tlumočnickovi listinu k překladu až po jejím ověření Apostilou.

Správní poplatek:

Za ověření listiny Apostilou se vybírá správní poplatek ve výši 300,- Kč (ve formě kolkové známky nebo prostřednictvím platebního terminálu v ověřovně) za ověření jednoho razítka.

Upozorňujeme, že kolkové známky nelze získat na Ministerstvu spravedlnosti!

Seznam apostilních úřadů cizích států je možno nalézt na [webových stránkách Haagské konference](#) (pod záložkou „Authorities“ v pravém horním sloupci). Pod záložkou „Status table“ lze nalézt aktualizovaný seznam smluvních států Úmluvy o Apostile a datum, od kdy vstoupila pro daný stát tato úmluva v platnost.

IV. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1191 ze dne 6. července 2016 o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012 (tzv. nařízení o veřejných listinách)

Od 16. 2. 2019 platí v členských státech EU *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1191 ze dne 6. července 2016 o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012 (tzv. nařízení o veřejných listinách)*. Tato právní úprava má v rámci Evropské unie přednost před úpravou ve dvoustranných smlouvách a v haagské Úmluvě o Apostile (č. 45/1999 Sb.). V nařízení specifikované listiny se od 16. 2. 2019 předkládají v rámci Evropské unie bez jakéhokoliv dalšího ověření. Více naleznete na [Portálu evropské e-Justice](#) a také v rubrice [Ověřování listin do ciziny](#).

V. Osvobození od ověřování listin superlegalizací nebo Apostilou

Některé dvoustranné mezinárodní smlouvy o právní pomoci stanoví osvobození od povinnosti opatřovat veřejnou listinu vydanou orgány druhé smluvní strany dalším ověřením. Osvobozeny mohou být všechny veřejné listiny nebo pouze některé typy veřejných listin.

Seznam států, s nimiž má ČR uzavřenu dvoustrannou smlouvu o právní pomoci, ve které jsou specifikovány veřejné listiny, jež jsou osvobozeny od dalšího ověření:

- **Afghánistán**
- **Albánie**
- **Alžírsko**
- **Belgie** – osvobození pouze pro listiny související s dožádáním soudu
- **Bělorusko** – osvobození pouze pro listiny související s dožádáním soudu. Nicméně české orgány budou do odvolání přijímat běloruské veřejné listiny bez nutnosti dalšího ověření Apostilou. Toto opatření se bude týkat pouze těch běloruských občanů, kteří disponují vízem nad 90 dnů, či povolením k dlouhodobému nebo trvalému pobytu v ČR.
- **Bosna a Hercegovina**
- **Bulharsko**
- **Černá Hora**
- **Francie**
- **Gruzie** – osvobození pouze pro listiny související s dožádáním soudu
- **Chorvatsko**

- **Itálie** – osvobození pouze pro listiny související s dožádáním soudu
- **Jemen** – přerušení provádění Smlouvy od 11. 4. 2019
- **KLDR**
- **Kosovo**
- **Kuba**
- **Kypr**
- **Kyrgyzstán**
- **Maďarsko**
- **Moldavsko**
- **Mongolsko**
- **Polsko** - dle výkladu polské strany se osvobození nevztahuje na listiny vydané v rámci „administrativně-právních“ vztahů. Z důvodu nejasného výkladu tohoto pojmu doporučujeme Apostilu.
- **Portugalsko**
- **Rakousko**
- **Rumunsko**
- **Rusko** – aktuálně doporučujeme Apostilu
- **Řecko** – osvobození pouze pro listiny související s dožádáním soudu
- **Severní Makedonie**
- **Slovensko**
- **Slovinsko**
- **Srbsko**
- **Sýrie**
- **Španělsko**
- **Švýcarsko**
- **Ukrajina**
- **Uzbekistán**
- **Vietnam**

Seznam těchto smluv a **text příslušných ustanovení** týkajících se osvobození od dalšího ověřování naleznete na hlavní webové stránce k ověřování listin do ciziny.

Poznámka:

Dne 10. listopadu 2010 byla v oficiálním deníku Latvijas Vēstnesis publikována novela zákona č. 56/2007 Zákon o legalizaci dokumentů Lotyšské republiky „Změna v Zákoně o legalizaci dokumentů“, která vstoupila v platnost dne 24. listopadu 2010. V souladu s uvedeným zákonem Lotyšsko jednostranně ruší legalizační požadavek pro veřejné listiny vystavené členskými zeměmi Evropské unie, Evropské ekonomické zóny a Švýcarskou konfederací, které budou předkládány lotyšským orgánům.

Datum poslední aktualizace: 10. 06. 2024